Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	17Co/93/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6424201934
Dátum vydania rozhodnutia:	06. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Katarína Katková
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2024:6424201934.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov Mgr. Martina Štubniaka (sudca spravodajca) a JUDr. Anny Snopčokovej, v spore žalobkyne A. B., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom C. XXX/XX, D., právne zastúpenej Advokátska kancelária Dobiš s.r.o., so sídlom Nám. Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 36 857 327, proti žalovanému E. B., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom C. XXX/XX, D., právne zastúpenému JUDr. Ľudmila Petrušová, advokátka, s.r.o., so sídlom A. Dubčeka 386/10, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47 241 403, o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7C/62/2024-15 z 20. júna 2024 v spojení s dopĺňacím uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7C/62/2024-63 z 25. júla 2024, takto

r o z h o d o l :

I. Uznesenie okresného súdu v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku, ktorým dočasne vylúčil žalovaného zo spoločného užívania nehnuteľností a priľahlých pozemkov vedených na LV č. XXXX k. ú. D. (I. výrok) a vo výroku, ktorým uložil žalovanému, aby dočasne nevstupoval do uvedených nehnuteľností (II. výrok) potvrdzuje.

II. Uznesenie okresného súdu v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku, ktorým poučil žalovaného o možnosti podania žaloby voči žalobkyni ohľadne práva užívať nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX k. ú. D. a vo výroku, ktorým poučil žalovaného, že v prípade úspechu takej žaloby bude uznesenie o neodkladnom opatrení zrušené mení tak, že ukladá žalobkyni, aby podala proti žalovanému žalobu o vylúčenie užívacieho práva žalovaného k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX k. ú D., v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

III. Uznesenie okresného súdu v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku o trovách konania (III. výrok) z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením dočasne vylúčil žalovaného zo spoločného užívania nehnuteľností a priľahlých pozemkov vedených na LV č. XXXX k. ú. D. ako rodinný dom súpisné číslo XXX a C-KN parcely č. XX/XX XX/XX, XX/XX, XX/XX, XX/XX, XX/XX, XX/XX F. XX/XX (I. výrok). Súčasne uložil žalovanému, aby dočasne nevstupoval do uvedených nehnuteľností (II. výrok). Žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok). Následne prvoinštančný súd dopĺňacím uznesením poučil žalovaného, že môže proti žalobkyni podať žalobu ohľadne práva užívať nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX k. ú. D. a že v prípade úspechu takej žaloby bude uznesenie o neodkladnom opatrení zrušené.

2. Súd prvej inštancie poukázal na návrh žalobkyne, ku ktorému priložila potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlia, tiež potvrdenie o podaní trestného oznámenia a SMS správy zo dňa 11. 06. a 18. 06. 2024, pričom aplikoval § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a § 325 písm. e) a f) Civilného sporového poriadku

(ďalej len „CSP“) konštatujúc, že nehnuteľnosti vedené na LV číslo XXXX k. ú. D. sú v bezpodielovom spoluvlastníctve sporových strán, manželstvo žalobkyne so žalovaným bolo právoplatne rozvedené v konaní sp. zn. 5Pc/7/2023 a aktuálne prebieha konanie o vyporiadanie BSM vedené pod sp. zn. 9C/20/2024. Žalovaný bol dňa 28. 09. 2023 na dobu 14 dní vykázaný z predmetných nehnuteľností tvoriacich spoločné obydlie a tiež bolo osvedčené, že žalobkyňa dňa 27. 09. 2023 podala na žalovaného trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu znásilnenia a zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, pričom v SMS správe, ktorú žalovaný poslal žalobkyni dňa 11. 06. 2024 bolo uvedené, že sa vrátil z polície a všetky obvinenia voči nemu boli zastavené, takže sa vracia domov a dúfa, že je na to žalobkyňa pripravená a počítala s tým, že raz tento deň príde. Žalobkyňa uviedla v návrhu, že z osoby žalovaného má strach, lebo tento sa v minulosti dopustil na nej viacerých trestných činov, za ktoré bol právoplatne odsúdený a aj napriek tomu, že zo strany žalovaného nejde o aktívne konanie voči nej má obavu, že by mohlo dôjsť k páchaniu ďalšej trestnej činnosti z jeho strany. Obáva sa nielen o seba, ale aj o svojho dospelého syna, ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti a ktorého žalovaný opakovane zastrašoval.

3. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že z pripojeného trestného spisu sp. zn. 1T/16/2019 mal preukázané, že žalovaný sa už v minulosti dopustil voči žalobkyni konania, za ktoré bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/16/2019 zo dňa 03. 10. 2019 (ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03. 10. 2019) odsúdený za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, za zločin znásilnenia, za prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, na trest odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmienečným odkladom a skúšobnou dobou probačného dohľadu v trvaní 5 rokov. Tiež okresnému súdu vyplynulo z predložených dôkazov, že žalovanému počas trvania skúšobnej doby uloženej mu trestným rozsudkom, bolo dňa 28. 09. 2023 zo strany OR PZ v Žiari nad Hronom uložené vykázanie zo spoločného obydlia, a to rodinného domu a priľahlých pozemkov v obci Lovča na dobu 14 dní a žalobkyňa dňa 27. 09. 2023 podala na žalovaného trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania trestného činu znásilnenia a zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Okresný súd tiež zistil, že toto trestné konanie bolo zastavené, lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, pričom rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné a v súvislosti s týmto rozhodnutím žalovaný poslal žalobkyni dňa 11. 06. 2024 predmetnú SMS správu s výhražným podtónom.

4. Na tom základe potom prvoinštančný súd dospel k záveru, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, lebo je potrebné dočasne upraviť pomery strán sporu, čím sa predíde žalobkyni hroziacej ujme. Vzhľadom na bezprostrednosť hrozby a s tým súvisiacu naliehavosť poskytnutia ochrany, bol žalobkyňou použitý procesný prostriedok v podobe nariadenia neodkladného opatrenia pochopiteľný a účinný. Dočasné vylúčenie z užívania a tiež uloženie zákazu vstupu do nehnuteľností, v ktorých sa žalobkyňa zdržiavala a ktorých je bezpodielovou spoluvlastníčkou, bolo potrebné uložiť žalovanému, nakoľko v minulosti sa dopustil násilného trestného konania voči žalobkyni a dňa 28. 09. 2023 bol vykázaný policajtami zo spoločného obydlia.

5. O náhrade trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

6. V zákonnej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalovaný, ktorý označil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a g) CSP. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, respektíve uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. V odvolaní žalovaný namietal, že žalobkyňa svoj návrh riadne neodôvodnila poukazujúc iba na SMS správu zo dňa 11. 06. 2024. Táto SMS správa nie je ale žiadnym útočením alebo zastrašovaním žalobkyne. Podaný návrh je účelový a súvisí s vyporiadaním spoločného majetku, keďže žalobkyňa sa snaží získať väčší majetkový prospech z vyporiadania BSM a neustále poukazuje na konanie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/16/2019, v ktorom bol uznaný za vinného. Uviedol, že bolo pre neho problematické sa v tom čase brániť a pokiaľ chcel, aby celá vec bola čo najskôr skončená a uzatvorená, uznal vinu vo všetkých bodoch obžaloby, na základe čoho mu súd uložil trest odňatia slobody s podmienečným odkladom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03. 10. 2019, avšak už počas celého trestného stíhania so žalovanou obnovili spolužitie a ich vzťahy boli urovnané. Následne sa rozhodli postaviť si rodinný dom, do ktorého investoval všetky svoje peniaze a prácu, len aby bola

žalobkyňa spokojná a akonáhle bol dom postavený a myslel si, že ho môžu spoločne užívať, žalobkyňa opätovne naňho podala trestné oznámenie za znásilnenie v roku 2023, tak ako tomu bolo v roku 2018 a začal sa nový kolotoč vypočúvaní a vysvetľovaní. Bol vykázaný z obydlia na dobu 14 dní a v súvislosti s týmto trestným konaním vypovedal o všetkých skutočnostiach, pričom poukázal aj na skutkový stav z roku 2018 a prečo v tom období uznal vinu vo všetkých bodoch obžaloby. Následne orgány činné v trestnom konaní vykonali dokazovanie a preukázalo sa, že je nedôvodné a bolo voči nemu zastavené dňa 30. 05. 2024. Poukázal tiež na to, že žalobkyňa od 27. 09. 2023 užíva spoločné nehnuteľnosti vrátane hnuteľných vecí, ktoré sú v rodinnom dome, ale nijako sa nepodieľa na úhradách úverových splátok, neplatí elektrinu ani internet. On aktuálne pravidelne mesačne platí 807,- Eur za úver, elektrinu i internet a nemôže veci užívať, čo žalobkyni vyhovuje. Musel si kvôli tomu dočasne zabezpečiť podnájom, pokiaľ sa voči nemu neskončí trestné stíhanie. Po zastavení trestného stíhania považoval za prirodzené, že sa vráti do rodinného domu, v dôsledku čoho jej vopred napísal predmetnú SMS správu, aby nebola prekvapená, keď príde domov. Poslanie SMS správy považoval za svoj seriózny postoj, avšak žalobkyňa aj túto SMS zneužila k nariadeniu neodkladného opatrenia.

8. Žalovaný ďalej namietal, že neexistuje dôvod na základe, ktorého by mal byť dočasne vylúčený z užívania nehnuteľností tvoriacich bezpodielové spoluvlastníctvo, a aby nevstupoval do nich, lebo v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je uvedená žiadna argumentácia, na základe ktorej by bolo preukázané, že by žalobkyňu zastrašoval, resp. vyvolával v nej strach. Zo všetkých ôsmich strán návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tvorí podstatu odôvodnenia nariadenia neodkladného opatrenia iba jedna SMS správa. Podľa neho je podstatný skutkový stav a výsledky dokazovania v trestnom spise, kde sú jednotlivé výsluchy a je vyslovený záver o zastavení trestného stíhania voči jeho osobe. Žalobkyňa neodkladným opatrením docieli to, že do právoplatného skončenia sporu o vyporiadanie BSM bude výlučne sama užívať nehnuteľnosti, nebude platiť žiadne náklady ani sa podieľať na úhrade úveru a on druhej strane si bude musieť počas celého obdobia platiť podnájom 500,- Eur mesačne a splácať úver a ostatné platby súvisiace s rodinným domom vo výške 807,- Eur. Zároveň v prípade vykonania znaleckého dokazovania nebude môcť vstúpiť do nehnuteľností v súvislosti s výkonom ohliadky.

9. Záverom žalovaný zhrnul, že návrh je v celom rozsahu nedôvodný, lebo na žalobkyni nepácha žiadne násilie, nevyhráža sa jej, ide len o jej účelové tvrdenia, ktorými má záujem poškodzovať jeho meno a zabrániť mu v užívaní nehnuteľností a teda v súčasnosti neexistuje žiadna dôvodná obava, že by sa dopúšťal násilia voči žalobkyni. Táto obava nie je osvedčená z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise. Podrobné výpovede v súvislosti s trestným stíhaním iniciovaným žalobkyňou v roku 2023 sa nachádzajú v príslušnom spise OR PZ, ktorý navrhol pripojiť a v nadväznosti na to argumentoval, že súd vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nezabezpečil si žiadne listinné dôkazy súvisiace s jeho trestným stíhaním začatým v roku 2023, kedy už v čase vydávania neodkladného opatrenia bolo voči nemu trestné stíhanie zastavené. Z listinného dôkazu z SMS správy nebolo možné mať za preukázané, že sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, kedy súd vychádzal len z tvrdení žalobkyne a nijak si neoveril pravdivosť jej tvrdení i napriek tomu, že už v čase rozhodovania existovali ďalšie listinné dôkazy.

10. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrila.

11. Na základe odvolania žalovaného krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím uznesením čiastočne potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, čiastočne zmenil podľa § 388 CSP a čiastočne zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP.

12. Po preskúmaní napadnutého uznesenia odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože rozhodnutie prvoinštančného súdu je v I. a II. výroku o nariadení neodkladného opatrenia vecne správne. Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadnu právne významnú okolnosť, pre ktorú by odvolací súd mal pristúpiť k prehodnoteniu napadnutého uznesenia v tejto časti. Odvolací súd (v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením uznesenia vzťahujúcim sa k uvedeným výrokom o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré je dostatočne jasné a zrozumiteľné a preto odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov, ktoré viedli okresný súd k tomu, že neodkladné opatrenie nariadil.

13. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti dodáva, že prvoinštančný súd správne skúmal, či je potrebné bezodkladne upraviť pomery sporových strán neodkladným opatrením a správne tiež poukázal na ust. § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. e) a f) CSP. Aj podľa odvolacieho súdu bolo potrebné na podklade zisteného stavu veci navrhované neodkladné opatrenie nariadiť.

14. Ako už uviedol prvoinštančný súd, žalovaný bol v roku 2019 právoplatne odsúdený za trestnú činnosť voči žalobkyni, následne v októbri 2023 podala žalobkyňa na žalovaného opätovne trestné oznámenie, v súvislosti s čím bol tento dočasne vykázaný zo spoločného obydlia a hoci toto trestné stíhanie iniciované žalobkyňou bolo zastavené uznesením zo dňa 31. 05. 2024 (s ktorým uznesením sa odvolací súd oboznámil), v čase rozhodnutia prvoinštančného súdu nebolo ešte právoplatné. Tieto skutočnosti spolu s SMS správou žalovaného zo dňa 11. 06. 2024 osvedčujú podľa odvolacieho súdu obavu z agresívneho správania sa žalovaného k žalobkyni, kedy žalovaný sa mieni vrátiť do spoločného obydlia. I keď predmetnú SMS správu možno chápať aj spôsobom, akým jej poslanie vysvetľoval žalovaný v podanom odvolaní, v kontexte jeho predchádzajúceho odsúdenia a právoplatne neukončeného trestného stíhania nie je eliminované riziko, že opätovné prebývanie žalovaného v predmetných nehnuteľnostiach môže skončiť jeho (opätovným) protiprávnym konaním voči žalobkyni. Z tohto pohľadu je podľa odvolacieho súdu dôležitejšie v tomto štádiu poskytnúť ochranu žalobkyni ako uprednostniť žalovaného vlastnícke právo (presnejšie jeho užívaciu zložku) k spoločným nehnuteľnostiam. Nie teda iba jedna SMS správa viedla prvoinštančný súd k potrebe poskytnutia neodkladnej ochrany žalobkyni, ako si to mylne vysvetlil žalovaný v podanom odvolaní, lebo túto nebolo možné posudzovať izolovanie od jeho predchádzajúceho odsúdenia a neukončeného trestného stíhania. V tomto zmysle nemožno súhlasiť so žalovaným ani v tom, že návrh žalobkyne nebol dostatočne zdôvodnený, lebo nie je podstatným rozsah, ale obsah jej návrhu a tento zodpovedal ust. § 326 ods. 1 CSP.

15. Pokiaľ ide o obnovenie manželského spolužitia ešte počas trestného stíhania z roku 2019, tento argument žalovaného považuje odvolací súd za nedostatočný na to, aby na ňom bolo možné založiť možnosť vylúčenia ohrozenia žalobkyne. Práve totiž po obnovení spolužitia malo dôjsť ku skutkom, pre ktoré žalobkyňa v roku 2023 podala trestné oznámenie. V tejto súvislosti žalovaný vytýkal prvoinštančnému súdu, že vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd ale konštatuje, že nebolo povinnosťou prvoinštančného súdu obstarávať si listinné dôkazy súvisiace s trestným stíhaním z roku 2023, lebo takýto dôkaz nebol v súvislosti s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhnutý. Odvolací súd toto dokazovanie považuje navyše za nadbytočné opakujúc, že sa oboznámil s uznesením o zastavení trestného stíhania ako jediným relevantným výsledkom (na rozdiel od výpovedí svedkov z trestného konania, ktorý dôkaz žiadal žalovaný vykonať), ktoré uznesenie však v čase rozhodovania prvoinštančného súdu nebolo právoplatné. Súd prvej inštancie teda zistil všetky základné skutočnosti preukazujúce nutnosť (naliehavosť) bezodkladnej úpravy pomerov a dospel k správnemu záveru o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia, preto v tejto časti odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

16. Súd prvej inštancie ale nepostupoval správne pri aplikácii § 336 ods. 1 a § 337 ods. 1 a 2 CSP. Síce nariadil neodkladné opatrenie pred začatím konania vo veci samej, v spojení s čím podľa § 336 ods. 1 CSP žalobkyni neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, avšak v takom prípade bolo podľa § 337 ods. 1 CSP jeho povinnosťou poučiť žalovaného o možnosti podania žaloby vo veci samej, čo v napadnutom uznesení opomenul. Keďže tak prvoinštančný súd nepostupoval, odvolací súd mu ešte pred vecným prejednaním odvolania spis vrátil za účelom vydania dopĺňacieho uznesenia, ktorým následne tento procesný nedostatok prvoinštančný súd odstránil. Z ust. § 336 ods. 1 CSP ale vyplýva, že v prípade, ak súd pred začatím konania nariadi neodkladné opatrenie majúce dočasný charakter a nie povahu trvalej úpravy pomerov (ako tomu bolo v prejednávanej veci), musí uložiť žalobcovi povinnosť podať v určenej lehote žalobu vo veci samej. Nakoľko takto prvoinštančný súd nepostupoval, odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie v spojení s dopĺňacím uznesením a uložil žalobkyni, aby podala proti žalovanému žalobu o vylúčenie užívacieho práva žalovaného k nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX k. ú D., v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

17. Napokon nesprávnym bolo napadnuté uznesenie aj v závislom výroku o trovách konania, lebo za danej procesnej situácie prvoinštančný súd vôbec nemal rozhodovať o trovách konania. Súd prvej inštancie totiž rozhodoval o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo

veci samej a išlo o rozhodnutie o neodkladnom opatrení majúce dočasný charakter (čo je zrejmé už zo samotného výroku nariadeného neodkladného opatrenia). Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba, alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácii v prejednávanom prípade nenastala. Preto o trovách konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, t. j. v konaní o žalobe podanej žalobkyňou podľa § 336 ods. 1 CSP (prípadne by mohol súd prvej inštancie rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania v uznesení o zrušení nariadeného neodkladného opatrenia podľa § 336 ods. 3 CSP, ak by žaloba žalobkyňou podaná nebola), v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie teda nemal o nároku na náhradu trov konania rozhodovať, pretože nešlo o konečné rozhodnutie. Keďže takto prvoinštančný súd nepostupoval, odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako uznesenie v závislom výroku o trovách konania (III. výrok) zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).
Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie vád neodstráni vady, následkom neodstránenia vád dovolania je odmietnutie dovolania.